КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра освітньої політики

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти

«ГЕНЕРАТИВНИЙ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА GEMINI NOTEBOOK У РОБОТІ ВЧИТЕЛІВ 5-9 КЛАСІВ»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(Протокол №8 від 21.09.2026 р.)

Завідувачка кафедри Галина ЛОЇК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(Протокол №6 від 1.10.2026р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: к.пед.н., завідувачка кафедри освітньої політики Лоїк Галина Богданівна, к.політ.н., доцентка кафедри освітньої політики Чушак Христина Ярославівна.

Напрям підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій).

Розроблено: на основі відповідних тем Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності (наказ МОН України від 03.06.2026 № 871).

Термін дії програми: 01.01.2027 - 01.01.2032

Рецензенти:
Палюшок Лілія Володимирівна, старша викладачка кафедри педагогіки КЗ ЛОР ЛОІППО.
Пазюк Сергій Зіновійович, учитель-методист, вчитель Самбірського ліцею ім. А. Чайковського.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. У сучасному світі розвиток цифрової компетентності - це необхідність. Технології штучного інтелекту докорінно змінюють те, чим є освіта загалом, впливають на роль учителя. Водночас, стрімке поширення технологій генеративного штучного інтелекту відкриває нові можливості для цифрової трансформації освітнього процесу в 5–9 класах. Застосування сучасних ШІ-сервісів та інструментів на кшталт Gemini Notebook дозволяє вчителю автоматизувати рутинну роботу зі створення навчального контенту, генерувати різнорівневі вправи для учнів із різними освітніми потребами, а також конструювати прозорі критерії та оцінювальні рубрики. Водночас зростає важливість вміння формулювати компетентнісні завдання, стійкі до списування (AI-resistant tasks), та формувати в учнів підліткового віку критичне мислення й академічну доброчесність під час взаємодії з цифровими джерелами.

Впровадження Державного стандарту базової середньої освіти у 5–9 класах вимагає від учителя докорінної зміни педагогічних підходів – переходу від накопичення знань до формування ключових компетентностей та наскрізних умінь. Сучасне оцінювання за новими нормативними вимогами МОН передбачає постійний моніторинг поступу дитини, реалізацію формувального оцінювання, надання якісного зворотного зв'язку та забезпечення диференційованого підходу. У цих умовах перед учителем

базової середньої школи постає гостра потреба в оптимізації часових ресурсів та пошуку інноваційних методичних інструментів для щоденного проєктування навчальних занять і діагностичних матеріалів.

Відтак, ця програма пропонує акцент на розвитку ШІ-грамотності у ширшому полі цифрової компетентностей учителів базової середньої школи для безпечного, етичного та методично обґрунтованого залучення ШІ у свою практику. Навчання спрямоване на опанування технологій промптингу, впровадження інструментів персоналізованого навчання та підготовку якісних дидактичних матеріалів. Це дає змогу педагогу суттєво знизити рутинне навантаження та забезпечити високу якість реалізації вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти.

Обсяг: 15 годин (0,5 кредита ЄКТС).

Особливості реалізації програми: немає.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна, очно-дистанційно).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток цифрових компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти для ефективної реалізації Державного стандарту базової середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- розвиток уміння відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки навчальних матеріалів, організації освітнього процесу та підтримки навчання здобувачів освіти;
- розвиток уміння оцінювати, обирати, використовувати в освітньому процесі наявні електронні (цифрові) освітні ресурси з відповідних предметів/інтегрованих курсів;
- мотивація до проєктування, створення, поширення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів із відповідних предметів/інтегрованих курсів;
- розвиток уміння застосовувати цифрові технології для моніторингу, контролю та об'єктивного оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти, аналізу освітніх даних, а також зворотного зв'язку та рефлексії;
- поглиблення знань із питань індивідуалізації та диференціації навчання за допомогою використання цифрових сервісів і технологій.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/ набуватимуться:

А2. Предметно-методична компетентність;
А3. Інформаційно-цифрова компетентність;
Г1. Прогностична компетентність;
Д1.3 Здатність до інноваційної діяльності.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

слухач/слухачка курсів:

- пояснює можливості й обмеження штучного інтелекту, зокрема, у сфері освіти;
- проєктує освітній процес, створює навчальний контент та інструменти оцінювання на рівні базової середньої освіти із використанням інструментів штучного інтелекту.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Результати навчання оцінюються за системою "зараховано - не зараховано" після виконання передбачених Програмою авторських завдань та проходження тестування на платформі Moodle КЗ ЛОР ЛОІППО.

У випадку, якщо пропущено понад 50% навчального часу, передбаченого програмою підвищення кваліфікації, документ про підвищення кваліфікації не видається.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з двох модулів та чотирьох взаємопов'язаних тем. Програмою передбачено виконання практичної (випускної) роботи: створення навчального контенту або інструментів оцінювання для викладання предмету / інтегрованого курсу слухача з допомогою ШІ як синтезу всього матеріалу, пройденого під час навчання (оцінюється за системою "зараховано - не зараховано"). На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 10 питань. Учасники,

які успішно пройшли навчання, виконали практичну роботу на “зараховано” та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 15 год, з них 1 год – лекційні заняття, 11 год – практичні заняття, 3 год – самостійна робота, включно з 1 год на контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	**Кількість годин**				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
МОДУЛЬ 1. Основи роботи з генеративним штучним інтелектом					
Організаційно-мотиваційне заняття		1			1
Тема 1.1. Основи штучного інтелекту та його застосування в освіті.	1				1
Тема 1.2. Практична взаємодія з Ш-системами: промптинг.		2			2
Разом за модулем:	**1**	**3**	**0**	**0**	**4**
МОДУЛЬ 2. Потенціал генеративного ШІ як асистента вчителя на рівні базової середньої освіти					
Тема 2.1. Генеративний ШІ та Gemini Notebook як інструменти для вчителя: можливості та обмеження.		4			4
Тема 2.2. Педагогічне проєктування навчальної діяльності за допомогою ШІ.		4			4
Випускна робота. Створення навчального контенту або інструментів оцінювання з допомогою ШІ.		0	2		2
Разом за модулем:	**0**	**8**	**2**	**0**	**11**
Підсумкові заходи (тестування та рефлексія)				**1**	**2**
Усього:	**1**	**11**	**2**	**1**	**15**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Основи роботи з генеративним штучним інтелектом.

Організаційно-мотиваційне заняття.

Реєстрація учасників. Ознайомлення з регламентом та правилами навчання на курсі. Структура та очікувані навчальні результати програми. Формулювання власного запиту й обговорення персональних очікувань від навчання. Актуалізація попереднього досвіду слухачів та виявлення конкретних навчальних потреб.

Тема 1.1. Основи штучного інтелекту та його застосування в освіті.

Поняття штучного інтелекту: машинне навчання, нейронні мережі, обробка природної мови, генеративний ШІ. Розмежування понять: штучний інтелект, нейромережі, генеративний штучний інтелект, великі мовні моделі (ВММ). Базові принципи роботи ШІ: дані, алгоритми, навчання моделей. Критичне мислення щодо Ш-згенерованого контенту: перевірка достовірності, розпізнавання дезінформації та дипфейки. Ключові ШІ-технології та їхні можливості та обмеження (галюцинації та ін.).

Тема 1.2. Практична взаємодія з Ш-системами: промптинг.

Структура промпта (запиту). Вміння формулювати промпти, критична оцінка результатів. Інженерія запитів. Конструктор запитів для предметників. Критична оцінка результатів промптингу. Практичне відпрацювання розробки та тестування власних промптів. Рефлексія та створення спільної «бібліотеки промптів».

Модуль 2. Потенціал генеративного ШІ як асистента вчителя на рівні базової середньої освіти.

Тема 2.1. Генеративний ШІ та Gemini Notebook як інструменти для вчителя: можливості та обмеження.

Роль ШІ у цифровій трансформації освіти. ШІ як помічник педагога. Вплив ШІ на освітні процеси: автоматизація рутинних завдань, персоналізоване навчання, адаптивні системи. Роль вчителя в умовах використання ШІ освітньому процесі.
Що варто, а чого не варто робити за допомогою генеративного ШІ. Особливості роботи з Gemini Notebook. Формування власних “блокнотів” слухачами та слухачками курсу. Критичне оцінювання якості та достовірності ШІ-згенерованого контенту.
Питання академічної доброчесності під час використання ШІ вчителями

Тема 2.2. Педагогічне проєктування навчальної та оцінювальної діяльності за допомогою ШІ.

Створення та адаптація цифрових навчальних матеріалів під предмет / інтегрований курс та потреби / рівень учнів. Використання штучного інтелекту для персоналізації навчання: можливості й етичні аспекти. Ш-інструменти для підготовки до уроку: генерування ідей, планів занять, навчальних матеріалів, презентацій і завдань за допомогою ШІ.
Використання ШІ для диференціації навчального контенту відповідно до рівня та потреб здобувачів освіти. ШІ-інструменти для підтримки персоналізованого та адаптивного навчання.
ШІ-інструменти для формувального та підсумкового оцінювання. Генерація персоналізованого зворотного зв'язку.
Генерація завдань, стійких до списування (AI-resistant tasks): створення ситуативних, критичних та аналітичних завдань.

Контрольні заходи:
Випускна робота: підсумкова практична робота
Цей вид діяльності орієнтований на підсумовування та синтез курсу.

Підсумкове тестування
Підсумкове тестування за темами курсу:10 тестових завдань закритої форми з вибором однієї правильної відповіді.

Рефлексія над результатами курсу. Оцінювання ефективності курсу.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань.
За допомогою штучного інтелекту розробити для для свого предмету один із матеріалів на вибір:

- план уроку;
- адаптований навчальний контент (індивідуалізація або профілізація);
- інструмент оцінювання (рубрики, чек-листи для само- чи взаємооцінювання тощо);
- стійке до списування завдання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України про освіту (2017): https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
2. Закон України про повну загальну середню освіту (2020): https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text

3. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225.
4. Державний стандарт базової середньої освіти (2021): https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898 (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898).
5. Наказ Міністерства освіти і науки України "Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатаів навчання учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти" № 1427 від 14.08.2026: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultataiv-navchannia-uchniv-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity
6. Наказ Міністерства освіти і науки України "Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів" № 722 від 04.05.2026: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0922-26#Text
7. Постанова КМУ "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо державних стандартів закладів загальної середньої освіти" від 6 серпня 2026 р. № 1000: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1000-2026-%D0%BF#Text
8. Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти. Міністерство освіти і науки України. 2024, 62 с. URL:https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shchodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf

Основна література:

1. Платформа «Освіта для життя»: https://educationforlife.mon.gov.ua/
2. UNESCO. AI competency framework for teachers. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2024. 52 p. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000391104
3. UNESCO. Guidance for generative AI in education and research 2023. URL:https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693

Додаткова література:

1. Як навчати в цифровому світі. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/how-to-teach-in-a-digital-world/
2. Штучний інтелект. URL: https://osvita.diia.gov.ua/courses/artificialintelligence
3. Штучний інтелект. European Commission. URL: https://digitalstrategy.ec.europa.eu/en/policies/artificial-intelligence